

Mecielent:

902.6
Bk 04

Török korabeli várostalakat is beépítenek a Kálvin-tér rendezésébe

Köz tudomású, hogy megkezdték a Kálvin-tér bonyolult közlekedési problémáinak, a jelek szerint, végső és igen praktikus rendezését.

Ez a döntő városrendezési esemény annál érdekesebb, mivel csak *évtizedes vajúadások* után kerülhetett rá a sor. Nem kevesebb, mint kilenc utca *forkoll be erre a térre*. Ennek az volt az ősi történelmi oka, hogy Pest városát a XV. században *várfalal kerítették körül*. A bástyaerősségű várfalakat azonban a Kecskeméti-utca tengelyében, az úgynevezett *Kecskeméti-kapu törte meg*. Elébe építették azt a híres *Barbakán-rendszerű előbástyát*, amely bonyolult rendszerével igen erős elővédelmet nyújtott magának a *Kecskeméti-kapunak*. A környező vidék útjai, országútjai, székervonulatai a *Barbakán-bástya előtti térségre sugáralakban futottak össze*. Minden irányból és felé a *Kecskeméti-kapu felé törekedtek a támadószándékú csapatok is*. A régi országutak helyén alakultak ki a mai *Baross-utca, Üllői-út, Ráday- és Lónyay-utca*k. Ezen a téren tartották a környező falvak paraszti lakói a *szénavásárokat* és a *Kecskeméti-utcán át közlekedtek a dunai térre felé*. Később ugyancsak erre a térre nyílt be a *Tolbucin-körút (Vámház-körút), a Királyi Pál-utca és a Múzeum-utca is*.

— A kilenc utcából bezúduló forgalmat a tér közepén kialakított körforgalmi járdaszíggel

oldottuk meg — kaptuk a hivatalos felvilágosítást. — Az összes villamosállomást ebbe a külföldön is ismert „*zsiratoár*”-ba sikerült bevonni. A villamosok csak *egyszer mennek át rajta keresztirányba*, a *Múzeum-körút felől az Üllői-út felé, a Tolbucin-körúton át a Szabadsághíd irányába — és vissza*. A Kálvin-tér Belváros felé eső részét így most már a villamosvonalak nem foglalják le. A kocsik hármerre is tartanak, *legfeljebb kétszer futnak át a villamosíneken*, mivel az itt felépített járdaszíggel körforgalmi rendszere az autókat egymáshoz simítva viszi előre.

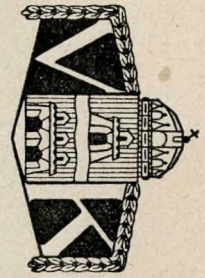
— Mi lett a szökőküttal? — kérdeztük.

— Sajnos, ezt a közlekedés szabályozása miatt el kellett távolítani. Az Ybl Miklós-tervei szerint 1883-ban készült *szökőkút képzőművészileg is értékes darab volt*. A kút felső, körülbelül 4 és félméteres átmérőjű medencéje egyetlen darab kőből készült. Annakidején a körülbelül 250 mázsás kő szállítása nagy technikai nehézségekkel járt. A főváros akkori lakossága számára *attrakció volt és élénk feltűnést keltett, hogy a Budakalász melletti kőbányából külön célra készített felvágzott kocsin szállították be a térre*. A kút egyes darabjaiból talán némely szép részletet a Kálvin-téri tűzfalakat rendezésével kapcsolatban fel is használunk.

— Milyen történelmi emlékeket találtak a rendezés munkálatai közben?

— Több Zsigmond király-építette *várfalra bukkantunk a Magyar-utca 12—14. Királyi Pál-utca 13 és 16bb Bástya-utcai ház udvarában!* Amikor ez ősi várfal elvesztette az 1686-i visszafoglalás után hadászati jelentőségét, általában nem bontották le, hanem eleinte a *bástya belső oldalán, később a város terjeszkedésével, a külső oldalán is épületeket tapasztoztak e védőbástyákhoz*. A Tolbucin-körút, Múzeum-körút és Somogyi Béla-út belső oldalán álló háztömbök középső telekhatárán építették be az új falak alá. Egyik erősen megrongálódott szakaszát a *Kálvin-téri tűzfalakat rendezésével helyreállítjuk*. Kétségtelen multidező látványoknak számítanak még a külföldi látogatók előtt is.

(Erdős)

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *(Erdős) Török Korabeli*

Cím: *Várostalakat is beépítenek a Kálvin-téri rendezésébe*

Forrás:

Kis Hírlap 1949 nov. 16.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füzet)

(Oldal)

Osztályozás

902.6

Török korabeli
"1949"

Személy

Helyszám

Közp. nyomat. XX. cs. 23. sz.

Székesfehérvári házinyomda 1926 — 8891